A°. 1848. N°. 102.

ARNHEMSCHE COURANT.

(De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag*, *Zaturdag* en *Zondag*, is *f* 5 in de drie maanden.)

DINGSDAG 16 MEI.

(De prijs der Advertentiën van 1 tot *vijf* regels, *f* 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.)

Het programma der aangebleven ministers.

Het is nu beslist, dat de heeren SCHIMMELPENNINCK en NEPVEU het ministerie verlaten; de heer DONKER CURTIUS heeft bij de aankondiging daarvan eene soort van ministerieël programma gegeven, over hetwelk wij een paar woorden meenen te moeten zeggen.

Wanneer men meent daaruit te leeren kennen, welke de punten van verschil, die tot de ontbinding aanleiding gegeven hebben, waren, of hoe het zoo lang heeft kunnen duren, eer men daarmede te voorschijn is gekomen, zal men zich zeer teleurgesteld vinden. Wij gelooven echter, dat dit niemand verwonderen kan. Aan het spel, dat met de natie gedreven is, door haar meer dan vier weken lang, in eenen tijd, in welken elke dag vertragens met gevaar dreigt, vruchteloos op het beloofde ontwerp van grondwet te laten wachten, aan dat spel zijn de aangebleven ministers even schuldig als de afgetredene. Zoodra zich dat verschil openbaarde, en dit moest reeds in de eerste dagen zijn, nadat het ontwerp der commissie gedrukt was, hadden de ministers hun ontslag behooren te nemen, daar het toen bleek, dat zij, over hoofdbeginselen verschillende, buiten magte waren eene nieuwe grondwet voor te stellen. Zij moesten dus wel van zelven over dit netelige punt trachten heen te glijden.

Vreemd klinkt het echter nu de heer DONKER »de Britsche constitutie" van den heer SCHIMMELPENNINCK te hooren afkeuren, daar dit de vlag is geweest, welke de gewezen president namens het ministerie, waarvan de heeren LUZAC en DONKER leden waren, had opgestoken, en het niet te denken valt, dat een ministerieël programma niet door de ministers onderling bepaald zou wezen: het zou het toppunt van zorgeloosheid zijn, wanneer de ministers zich niet eerst onderling hadden verstaan omtrent de beteekenis der woorden, met welke zij hunne taak aanvaardden.

Wij willen op het oogenblik het nieuwe programma niet ontleden: wij willen zwijgen over het opgesmukte en zinledige van het stuk; over de onbepaaldheid der uitdrukkingen, in welke de zoogenaamde hoofdbeginselen zijn uitgedrukt: wij doen voor het oogenblik slechts ééne vraag: begrijpen de aangebleven ministers hunne roeping wel?

Uit de redevoering zelve kunnen wij niet opmaken, of het nieuwe ministerie weder eenen zijner leden tot voorzitter zal hebben, en zoo ja, of de heer DONKER dit wezen zal. Want zoo dit geen van beide het geval is, zoo wenschten wij te weten, met welk regt de overgebleven ministers aan den volgenden leider van het kabinet een programma zullen opdwingen?

Doch dit zelfs ter zijde gelaten: kwam het woord *tijdelijk* niet aan het einde der rede van den heer DONKER voor, wij zouden geloofd hebben, dat dit ministerie zich thans definitief dacht te constitueren. Doch, hetzij tijdelijk of definitief, is het thans het oogenblik voor een ministerieël programma? Voor het oogenblik wordt en kan ook maar één eisch aan het ministerie gedaan worden; het tot stand brengen eener nieuwe grondwet. Vóór dat die grondwet vastgesteld is, kunnen geene andere dan tijdelijke maatregelen genomen worden. Een programma kan op dit oogenblik niets beteekenen, want de volgende regering moet strekken om de bepalingen der grondwet in werking te brengen. Over die maatregelen reeds te spreken, vóórdat de regels gesteld zijn, is zeker te voorbarig.

Er heerscht daarenboven in dit programma eene duisterheid, welke zou doen gelooven, dat de heer DONKER het zeggen van TAILLEYRAND, dat de spraak den mensch gegeven was om zijne gedachten te verbergen, waarheid had willen maken; men weet niet regt of hij over de grondwet dan wel of hij over de wijze van regering vóór en na het vaststellen der grondwet spreekt. Somtijds zou men geneigd zijn het eerste te denken; somtijds echter worden er onderwerpen aangeroerd, welke moeijelijk in eene grondwet kunnen voorkomen.

Wij zijn blijde, dat de meer liberale fractie van het kabinet van transactie gebleven is: het nieuwe programma is echter weinig geschikt voldoening te geven; de onrust, welke langer verwijl met de voordragt der herziennings-ontwerpen heeft doen geboren worden, te doen ophouden. Daartoe is het niet rond en open, is het niet bepaald genoeg: daartoe mist het te zeer het gevoel, dat de aangebleven ministers hunnen tijd en hunne roeping begrijpen.

Die roeping is voor alles te zorgen, dat binnen zeer weinige dagen de grondwet bij de Kamer voorkome en inmiddels geene andere dan tijdelijke maatregelen genomen worden. Wij zullen afwachten of de handelingen van het nieuwe ministerie beter zullen zijn dan zijn programma.

Buitenlandsche berigten.

ITALIE.

Het ministerie van Oorlog van het Provisioneel Bestuur van Milaan heeft, ten einde in de militaire plannen eenheid te brengen, de volgende steden in Lombardije tot oorlogsplaatsen verklaard: Bergamo, Brescia, Chiavenna, Como, Lodi, Milaan, Pavia, Pizzighetone, Rocca d'Onfo, Sesto-Calende, Sandrio en Varese.

DUITSCHLAND.

Hamburg, 10 *mei*. In Christiania is den 1sten mei in het locaal der beurs, onder voorzitting van den rijks-archivarius *Lange*, eene groote vergadering gehouden, waarin besloten werd: dat sedert de stichting der Noordsche rijken en van het Duitsche rijk de Eider de grensscheiding is geweest tusschen de twee groote takken van den Germaanschen stam, de Noordbewoners (Denen, Zweden en Noormannen) en Duitschers; dat sedert Sleeswijk een Deensch land is geweest; dat de vordering van Duitschland om Sleeswijk in den Duitschen Bond, waartoe het nooit heeft behoord, in te lijven, een aanval is der Duitsche nationaliteit op de Noordsche; dat met hetzelfde regt Duitschland aanspraak zou kunnen maken op geheel Denemarken; dat Noorwegen bij dusdanige handelingen geen onverschillige toeschouwer kan blijven; dat Noorwegen en zoo ook Zweden moeten erkennen, dat hunne eigene nationaliteit door Duitschlands vordering op Sleeswijk is aangetast en dat Denemarken voor de toekomstige zelfstandigheid van het Noorden bloedt; dat het Noorweegsche volk zich niet mag onthouden, de opofferingen te deelen, die de nood des oogenbliks eischt. Deze besluiten zullen aan den Stortingh worden medegedeeld. Een committé van 12 leden is ingesteld, om in den geest dier resolutiën in het gansche land werkzaam te zijn. Men verwachtte te Christiania, dat het ministerie zijn ontslag zou indienen.

Men zegt dat ook Rusland zich in den strijd zal mengen.

Halle, 10 *mei*. Men heeft gemeend het gerucht, dat prins *Wilhelm van Pruisen* naar Petersburg gereisd zou zijn, om den Keizer van Rusland tot een' stap tegen Pruisen over te halen, als van allen grond ontbloot en uit vrees voortgesproten, te moeten houden. Volgens een eergisteren alhier ontvangen berigt van eenen ons wel bekenden en hooggeplaatsten ambtenaar in Riga, is prins *Wilhelm* kort na zijn vertrek van Berlijn aldaar inderdaad aangekomen en heeft zich dadelijk naar Petersburg begeven, alwaar hij zeer koel moet ontvangen zijn.

Berlijn, 10 *mei*. Uit eene goede bron wordt verzekerd, dat Rusland aan ons kabinet eene nota gerigt heeft, waarin ophelderingen gevraagd worden betreffende de bezetting van Jutland door de Pruisen.

Berlijn, 12 *mei*. Gelijk wij reeds eergisteren mededeelden had de Zweedsche regering aan de onze doen mededeelen, dat wanneer Duitsche troepen in eenig Deensch gebied mogten binnenrukken, zij zich met gewapende magt tegen een' dusdanigen inval verzetten zou; terwijl, zoo lang wederkeerigheid in acht werd genomen, de Duitsche schepen even als vroeger vriendschappelijk onthaal in de Zweedsche en Noorweegsche havens zouden genieten. Het blijkt thans, dat deze verklaring der Zweedsche regering voortsproot uit hare meening, dat door de maatregelen van den Duitschen Bond, ter verdediging der regten van Sleeswijk-Holstein, de integriteit van Denemarken en daardoor ook de veiligheid der overige Scandinavische rijken bedreigd zoude worden.

De Pruisische regering heeft nu op die verklaring geantwoord, dat noch van hare zijde, noch van die des Duitschen Bonds, eenig voornemen tot verovering van Denemarken, of tot die der Scandinavische rijken bestond; dat ook de bezetting van een gedeelte van Jutland geen ander doel had, dan eene gedwongene represaille te nemen tegen de door Denemarken gepleegde inbeslagneming van Duitschen eigendom en de erlanging van een waarborg tot vergoeding daarvan te verwerven; en eindelijk dat zij reeds verklaard had hare troepen uit Jutland te

zullen terugtrekken, zoodra dit oogmerk bereikt zou zijn.

Koningsbergen, 6 mei. Onze geheele omtrek is in oproer. De knechten en arbeiders staan overal tegen hunne heeren op en rigten verschrikkelijke verwoestingen aan. Eenige grondeigenaren werden zoo erg mishandeld, dat zij op sterven liggen. Dagelijks rukken militairen van ons garnizoen uit, om die onlusten te dempen; en thans is besloten, vliegende kolonnes op te rigten, ten einde de orde te handhaven; want de toestand op het platte land wordt steeds gevaarlijker.

Keulen, 14 mei. De beide acten, die de voorloopers der terugkomst van den prins *van Pruisen* zijn, hebben ook alhier veel opzien gebaard. Heden nog zal er eene volksvergadering plaats hebben om over een adres te beraadslagen, ten einde den Koning met de stemming der bevolking over den prins *van Pruisen* bekend te maken en op de algemeene opgewondenheid te wijzen, welke zijne terugkomst in zulke moeijelijke omstandigheden als de tegenwoordige ongetwijfeld zal moeten verwekken. Ook in Berlijn is men over die terugkomst zeer ontevrede.

ZWITSERLAND.

Van de Zwitsersche grenzen, 10 mei. Den 8sten dezer is de Groote Raad van Bern geopend. De zitting was zeer stormachtig. Eene niet te herstellen scheuring onder de leden der regering is ontstaan. Na afloop dezer zitting diende de heer *Ochsenbein* zijn ontslag als regerings-raad en president van het besturend kanton in.

ENGELAND.

Londen, 13 mei. In de zitting van het Lagerhuis van eergisteren, zeide lord *John Russell*, in antwoord op eene interpellatie van den heer *Urquhart*, dat het Engelsche gouvernement het tractaat van 1720 niet beschouwde als op den tegenwoordigen staat van zaken tusschen Pruisen en Denemarken betrekking te hebben. De heer *Hume* gaf kennis, dat hij aanstaanden dingsdag een voorstel betrekkelijk de West-Indië zou doen. Vervolgens stelde sir *G. Grey* de derde lezing van het wets-ontwerp voor, dat het gouvernement magtigt om vreemdelingen uit Groot-Brittanje te doen verwijderen. De heer *Mowatt* stelde als amendement voor, dat de derde lezing van het wets-ontwerp over zes maanden zou plaats grijpen. De heer *Hume* ondersteunde dit amendement. Vele en langdurige discussiën hadden hierover plaats, waarna eindelijk de derde lezing van het wets-ontwerp met 146 tegen 117 stemmen werd aangenomen. Daarna ging het Huis in committé over tot het wets-ontwerp over den gezondheidstoestand der steden.

Na eenige verdere discussiën over verschillende wets-ontwerpen scheidde de vergadering.

— Volgens berigten van de Iönische eilanden, loopende tot den 16den april, hadden aldaar staatkundige bewegingen plaats gevonden. De bevolking heeft allerwege haar verlangen luide te kennen gegeven, dat het land eindelijk datgene zou erlangen, wat aan hetzelve bij het in den jare 1815 te Parijs gesloten verdrag was toegezegd. Die wensch werd onder anderen te Corfu te kennen gegeven in een zeer gematigd door de aanzienlijkste inwoners onderteekend adres.

De voornaamste vorderingen daarin zijn: 1o. drukpers-vrijheid met repressive maatregelen; 2o. de vertegenwoordigers des volks zullen onmiddellijk vrij en bij geheime stemming door de kiezers benoemd worden; 3o. er zal een Iönisch leger gevormd worden.

Toen het berigt van de beweging op Corfu, op Cephalonia en Zante vernomen, en het adres aldaar ter onderteekening toegezonden werd, moet het volk, naar men zegt, over de gematigdheid dezer vorderingen vertoornd, het adres verbrand en de intrekking der Engelsche bescherming verlangd hebben.

FRANKRIJK.

Parijs, 11 mei. Het Provisioneel Bestuur heeft sedert 24 februari, en alzoo in 72 dagen, niet minder dan 295 besluiten van verschillenden aard genomen.

— De berigten, welke men gisteren uit de departementen heeft ontvangen, zijn nog ver van gunstig. Limoges is door eene aanzienlijke legermagt omringd, en men vreest, dat het Bestuur ten laatste genoodzaakt zal zijn tegen die stad geweld te gebruiken.

— Nagenoeg de helft der personen, die gedurende de laatste woelingen te Rouaan waren gearresteerd, is in vrijheid gesteld; omstreeks 150 personen zijn nog in handen van de justitie, die in staat meent te zijn te bewijzen, dat er werkelijk misdadige pogingen zijn in het werk gesteld, hetgeen door sommigen werd betwist.

— De berigten uit Italië luiden heden, over het algemeen, vrij gunstig, en alhoewel er nog geen beslissende slag tusschen de beide legers plaats gehad heeft, is, bij alle kleinere ontmoetingen, tot dus ver voorgevallen, nog steeds het voordeel aan de Italianen gebleven.

Twaalf duizend man Napelsche troepen zijn te Venetië ontscheept, en reeds heeft de generaal *Zucchi*, die deze troepen aanvoert, zich van die versterking kunnen bedienen, om een Oostenrijksch korps, dat tot Palmanuovo genaderd was, met verlies op de vlugt te slaan. De Piemontesche artillerie moet daarbij wonderen verrigt hebben. Het Provisioneel Bestuur der Venetiaansche republiek heeft het benoemde *verdedigings-committé* vervangen door een *committé van oorlog*; zoo dat Venetië eene aanvallende houding schijnt aan te nemen.

De pauselijke troepen, onder de bevelen van *Durando*, zijn de Piava overgetrokken en hebben zich met het Napelsche leger vereenigd. Volgens brieven uit Milaan zou deze generaal eene Oostenrijksche leger-afdeeling van 20,000 man, als het ware, in stukken gehouwen hebben. Dat die tijding bevestiging verdient, behoeven wij er bijna niet bij te voegen.

Parijs, 13 mei. Men is eenigzins ongerust. Men zegt dat de werklieden *Louis Blanc* tot minister van arbeid en vooruitgang verlangen. Het is nog niet zeker, dat het feest morgen plaats zal hebben. De Fransche 3 pCt. zijn 1 pCt. en de 5 pCt. 2¼ pCt. lager.

Parijs, 12 mei. Eenige dagbladen deelen de volgende nota mede: Eene indrukwekkende manifestatie, ten gunste van Polen, wordt tegen zaturdag 13 mei voorbereid. Alle Parijsche clubs zullen gezamentlijk een adres aan de Nationale Vergadering overbrengen. De vrienden van Polen worden uitgenoodigd zich zaturdag, ten 11 ure, op het plein der Bastille te bevinden. De stoet zal zich onmiddellijk langs de boulevards in beweging stellen. Maatregelen zijn genomen tot handhaving der rust.

SPANJE.

Madrid, 7 mei. Gisteren had de regering aan eenige personen, die wegens hunne opgewondene staatkundige gevoelens bekend stonden, bevel doen toekomen, Madrid te verlaten. Of deze maatregel aanleiding gegeven hebbe tot eene nieuwe poging tot opstand, dien men te betreuren heeft, is onzeker; dit echter is ontwijfelbaar, dat reeds alles te voren was beraamd. Des morgens ten 4 ure is de opstand begonnen. De leiders hadden eenige sergeanten van het regiment de Espana tot hunne partij overgehaald. Deze wekten hunne soldaten en onder voorgeven, dat het voor dienstzaken was, geleidden zij hen naar het groote plein; daar gekomen, bemerkten de militairen weldra, dat men hen wilde gebruiken tot werktuigen eener zamenzwering, en bij het eerste schot haastten zich de meesten hunner, om zich bij de getrouw gebleven troepen te voegen. Het plein was gekozen tot het brandpunt van den opstand. De artillerie werd naar dit punt gevoerd. De kolonel en de officieren van het regiment de Espana naderden de gewapende zamenscholingen en spraken de daarbij zijnde soldaten aan, hen aanmanende om zich over te geven; deze gaven daaraan gehoor, en ten 9 ure was de rust wederom hersteld. Het aantal oproerlingen, dat in weerwil van hun geroep: *Komt tot ons vrije en brave mannen!* geen aanhang bij de bevolking vond, was nagenoeg 300, hetgeen in vergelijking der bevolking zeer gering is. Het aantal gesneuvelden en gewonden wordt op 60 geschat. Onder deze laatsten bevindt zich de kapitein-generaal *Fulgosio*. Er zijn vele gevangennemingen bewerkstelligd, en er is eene groote militaire magt op de verschillende pleinen en in de hoofdstraten geplaatst.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 14 mei. Z. M. heeft den heer mr. *J. M. de Kempenaer*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, benoemd tot tijdelijken minister van Binnenlandsche Zaken, in plaats van den heer mr. *L. C. Luzac*, die thans nog met de portefeuille van het ministerie voor de zaken der hervormde Eeredienst enz. blijft belast. Nog heden zal de heer *de Kempenaer* den eed in handen des Konings afleggen. (*Hand*)

's Gravenhage, 12 mei. Heden morgen vroegtijdig is, zonder den minsten tegenspoed, het metalen standbeeld van *Willem den Eersten*, prins *van Oranje*, wegende ruim 14,000 Ned. ponden, op den hardsteenen Piédestal op het plein alhier geplaatst. Dat beeld is van den beganen grond tot boven de kruin van het hoofd, hoog 9¼ el.

— Bij koninklijk besluit van den 7den mei 1848, zijn ook voor het loopende en de volgende dienstjaren van toepassing verklaard de voor het dienstjaar 1833 geregelde kosten van schatting, telling of herziening van sommige grondslagen der personeele belasting.

's Gravenhage 13 mei. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is ingekomen het boven medegedeelde koninklijk besluit, waarbij aan graaf *G. Schimmelpenninck*, als voorzitter van den raad van ministers en minister van Buitenlandsche Zaken en Financiën, en aan den generaal-majaar *Nepveu* als minister van Oorlog, op hun verzoek, een eervol ontslag verleend wordt, met bepaling, dat zij voorloopig zullen blijven waarnemen, eerstgenoemde de betrekkingen van minister van Buitenlandsche Zaken en van Financiën, en laatstgenoemde de betrekking van minister van Oorlog.

In deze zitting, die door Hunne Excellentiën de tijdelijke ministers van Justitie, van Binnenlandsche Zaken en Hervormde Eeredienst, van Marine en Koloniën en van Roomsch-Katholijke Eeredienst werd bijgewoond, is door den tijdelijken Minister van Justitie, namens het ministerie, aan de Kamer de navolgende mededeeling gedaan:

EDEL MOGENDE HEEREN!

Toen de voorzitter van den tijdelijken Raad van Ministers, graaf *Schimmelpenninck*, te kennen gaf, dat de grondwet zou worden herzien naar de grondslagen der Britsche constitutie, gewijzigd naar onze zeden, meenden wij dat hij alleen op het oog had de verantwoordelijkheid der ministers en regtstreeksche verkiezingen.

Van lieverlede bleek het echter, dat wij ons hierin hadden bedrogen, en veel ruimer zin aan zijne woorden moest worden gehecht. Het is nutteloos hier op te halen, welke uitgebreidheid, naar zijn oordeel, aan de vertegenwoordiging en vooral aan de Eerste Kamer zoude moeten worden gegeven, — veelmin om zijne verdere denkbeelden ten opzigte van sommige andere punten hier open te leggen. Slechts een der overige ministers deelde ten deele in zijne gevoelens. De overigen, de meerderheid, kon zich daarmede niet vereenigen. Van daar de ontbinding van het door graaf *Schimmelpenninck* gevormde ministerie.

Thans op nieuw voor deze Kamer verschijnende, vereerd met het vertrouwen des Konings, meenen de overgebleven ministers zich met rondheid tegenover deze Kamer, en ten aanhoore der geheele natie te moeten verklaren. Want, zoowel de Koning als zijne raadslieden moeten weten, of de beginselen waarop de hervorming van het staatsgebouw zal rusten, door de natie worden goedgekeurd of verworpen. Wij toch kennen geene gevestigde regering, in staat om overdreven wenschen af te wijzen, om het beheer op zuinigen voet in te rigten, dan die, welke haren steun vindt in het gevoelen van de meerderheid der natie.

Zij, die in de tegenwoordige tijden geroepen worden de grondslagen voor eene nieuwe orde van zaken te vestigen, moeten eenen juisten blik werpen in de behoeften der natiën. Deze behoeften zijn onderscheiden, naar mate van de overleveringen en eigenaardigheden van elk volk, en van den invloed, welken de neigingen, de instellingen en voorbeelden van omliggende volken daarop hebben uitgeoefend.

Indien wij deze beschouwing op *Nederland* toepassen, dan gelooven wij tot eene geheel andere uitkomst te zullen geraken, dan de Britsche constitutie, in haren grootsten omvang beschouwd. Ten einde echter met eenige orde onze denkbeelden voor te dragen, zij het ons vergund stil te staan: *vooreerst* bij de instellingen die wij behoeven; *ten tweede* bij het beheer der staatshuishouding.

I. Welke wijzigingen sedert vijftig jaren onze instellingen ook hebben ondergaan, welken invloed de ontwikkeling van nieuwere denkbeelden ook op de natie hebbe uitgeoefend, — nog onderscheiden haar twee neigingen: *vooreerst* eene opregte verkleefdheid aan het Huis *van Oranje; ten andere* een eenvoudige burgerlijke zin. De natie gevoelt diep, dat, even als zij hare zelfstandigheid verschuldigd is aan het regerend geslacht, die zelfstandigheid gehecht blijft aan het behoud der souvereiniteit in dat Huis. Zij wil, indien ons niet alles bedriegt, den Koning op dat hoog exceptioneel standpunt geplaatst houden, *waarop* hij waardiglijk de natie kan vertegenwoordigen, en *waaronder* alle ingezetenen kunnen genieten, wij zeggen niet eene volkomen gelijkheid, welke is denkbeeldig en in alle vereeniging van menschen onbestaanbaar, maar die gelijkheid voor de wet, welke eene behoefte is geworden in onzen tijd. Naast deze eerste neiging bestaat eene andere welke wij hebben geërfd van onze vaderen, en die wij noemden burgerlijken zin. Dit wil alweder niet zeggen, dat wij er geen roem op dragen, onder ons midden te zien de naneven van hen, die hunnen naam in vroegere eeuwen onsterfelijk hebben gemaakt; dat wij aan geboorte allen invloed zouden willen ontzeggen, of aan iemand onderscheiding door titels verkregen, zouden willen betwisten, maar wij verstaan hier door burgerlijken zin die neiging van den Nederlander, welke men opmerkt zoowel in de hoogere als in de mindere standen, om zich door geenen uiterlijken schijn te laten verblinden, zich geene behoeften te scheppen, waaraan men of niet, of slechts door onbetamelijke middelen op den duur kan voldoen. Wij verstaan door burgerlijken zin, die orde, die zucht van naauwkeurige berekening, die zorg voor de toekomst, welke zoo bijzonder onzen landaard kenmerken.

Wij behoeven alzoo instellingen, waarbij de Koning zijn standpunt behoudt, en de natie naar hare neigingen wordt vertegenwoordigd. Maar hoe komt men tot die instellingen? Moet men die putten, in onzen tijd, nu de scheidsmuren tusschen de volken van dag tot dag meer geslecht worden, alleen uit hetgeen vroeger bestond? Is *Nederland* vreemd gebleven aan al hetgeen bij naburige volken is tot stand gebragt? Heeft het geen kennis gedragen van al de hervormingen, welke *Brittannië* in zijne constitutie heeft gemaakt? van de staatsregelingen welke elkander in *Frankrijk* hebben opgevolgd? van de instellingen, welke *België* zich heeft gegeven, en waaronder het, bij eene koortsachtige aandoening van alle natiën, rustig en tevreden is gebleven. Ziet, leest en beoordeelt *Nederland* de grondwetten niet, die in *Duitschland* alom worden afgekondigd? Voelt het geen de minste sympathie voor die vrijheid van drukpers, godsdienstoefening, onderwijs en vereeniging, welke, onder een billijk toezigt tot behoud van orde, den toets eener beproeving schijnen te kunnen doorstaan? Inderdaad, wij gelooven, dat men zich zeer zoude bedriegen, indien men meende, dat de denkbeelden van onzen tijd ook hier te lande geen diepe wortelen hebben geschoten. Wij mogen dus, bij ons ver-

tigende nieuwe instellingen, wel het oog slaan op hetgeen elders is ontworpen, en het goede nemen waar wij het vinden; maar wij mogen daarbij niet uit het oog verliezen noch het hooge standpunt van het regerend huis tegenover de natie, noch dien burgerlijken zin der natie, welken wij hebben omschreven, en die onder het koninklijk gezag geene groote onderscheiding tusschen de ingezetenen toelaat.

Het is onder dezen indruk dat, bij de voorgestelde wijzigingen van grondwet, een aanzienlijk inkomen aan het koninklijk geslacht verzekerd blijft; dat aan den Koning groote praerogativen zijn gelaten, en hem bepaaldelijk vrije benoemingen zijn toegekend, die hij bevorens slechts op voordragt deed; dat, verder, op het voorbeeld van België, de geheele vertegenwoordiging des volks tot eene waarheid is gemaakt, en beide Kamers door de natie zullen worden gekozen. Ook op de gewestelijke en plaatselijke besturen is een billijke invloed aan de ingezetenen toegekend, terwijl de magt des Konings tot bewaring van het algemeen belang alle uitspattingen dier besturen kan bedwingen, en de onschendbaarheid der wet alle botsing wegruimt. Vrijheid van drukpers, vrijheid van vereeniging, gelijke vrijheid in godsdienst en onderwijs zijn de leuzen van onzen tijd. Eene grondwet die dezelve niet uitdrukte zoude onvolledig zijn. Maar de Nederlander, altijd gehecht aan orde, innig bewust dat de ware vrijheid en alle welvaart daaraan naauw verbonden zijn, sluit in niets wettelijke regels en verantwoordelijkheid uit. Dit is ook de geest welke bij de wijziging der grondwet ons heeft geleid. — Ziedaar eenige groote trekken der instellingen, welke zullen worden voorgedragen, en waaraan het schijnt dat het grootste deel der natie haar zegel hecht; want het is geen doellooze daad geweest, toen de gewijzigde grondwet is openbaar gemaakt. Die openbaarmaking is gevraagd uit zedigheid, en is toegestaan, om het gevoelen der natie te leeren kennen. De commissie van 17 maart jl. wist wel, dat zij geen volmaakt werk zoude leveren; zij wist wel, dat er leemten, onnaauwkeurigheden, dwalingen in haar voorstel zouden zijn. Maar juist daarom vroeg zij de openbaarmaking, opdat een ieder zijne aanmerkingen zou kunnen voorbrengen, en de regering daarvan, bij het definitief voorstel, nut zou kunnen trekken, wèl overtuigd, dat, even als er meer kennis bij den Raad van State en bij deze vergadering is, dan bij eene commissie van vijf leden, er nog oneindig veel meer kennis en licht bij de geheele natie is te verkrijgen. De Koning moest ook vóór alles kennen den geest der natie. Hij moest weten, of zij zich met de grondslagen, door de commissie aangenomen, kon vereenigen of niet.

Dit beroep is dan ook niet ijdel geweest. Want van alle zijden zijn aanmerkingen gemaakt, waarvan er vele opmerking verdienen; doch de algemeene stem heeft zich, zoowel in openbare geschriften als in een overgroot getal petitiën aan den Koning voor de algemeene grondslagen van het ontwerp verklaard.

Thans verder uit te weiden over een ontwerp van instellingen, dat aan U Edel Mogenden nog niet is voorgedragen, zoude ontijdig zijn. Daarvan echter geheel te zwijgen, mogten wij niet. Want, wij wilden aan U en aan de natie verklaren welke de beginselen van staatsinrigting zijn waaraan wij ons hechten, waarmede wij op dezen zelfden oogenblik òf staan òf vallen.

II. Maar het is, in de tweede plaats noodzakelijk, naast instellingen overeenkomstig met den geest des tijds, een beheer der staatshuishouding voor te bereiden, hetwelk mede geënt is op de zeden en de behoeften van onze natie. De grondstellingen van dat beheer moeten zijn: *eenvoudigheid* en *zuinigheid*. Wij voegen deze twee denkbeelden te zamen, omdat wij door zuinigheid niet verstaan het beknibbelen van reeds matig genoeg bezoldigde ambtenaren; maar de bezuiniging, die uit vereenvoudiging voortspruit, en waarvan het gevolg moet zijn, dat het bestuur der onderscheidene deelen van de staatshuishouding slechts aan weinige handen wordt toevertrouwd, zoodat een ieder wete, dat hij, in den regel, door eigen krachten en eigen ontwikkeling, zich een bestaan moet trachten te scheppen, daar er weinig vooruitzigt overblijft om, ten koste der schatkist, in openbare betrekkingen te worden geplaatst. *Nederland* moet daarbij geene poging doen hoogere vlugt te nemen, dan zijne krachten toelaten. Wanneer het zich binnen zijne wezenlijke magt beperkt, en zijne hulpbronnen met beleid ontwikkelt, zullen de uitkomsten, zoo als het bij beleidvolle werkzaamheid steeds gaat, de vooruitzigten overtreffen. Overspanning daarentegen leidt tot afmatting en vernietiging.

Alle natiën, de grootste zelfs bestaan meer om het regt, dan uit hare kracht. Indien alle mogendheden tegen eene enkele zamenspannen is het pleit spoedig ten behoeve van de grootste kracht beslist.

Deze stelling geldt in het bijzonder ten opzigte van natiën, zoogenaamd van den tweeden of derden rang. Zij hebben regt onafhankelijk te bestaan, omdat zij bestaan, en, indien de groote mogendheden gedoogen, dat het regt worde op zijde gesteld, en de sterkere den zwakkere vernietige, onderschrijven zij een vonnis, dat hare eigene ontbinding kan ten gevolge hebben.

Nederland, sterk op zijn regt, behoeft dus geene meerdere magt te ontwikkelen dan zijne krachten toelaten. Beperkt het, naar aanleiding hiervan, zijne uitgaven, dan kan het aan al zijne verbintenissen voldoen; dan zal het vertrouwen inwendig worden bevestigd, en het zal naar buiten achting en eerbied inboezemen.

Om tot dezen gewenschten staat van zaken te geraken, moeten wij alles op eene mindere schaal brengen. De magt en het aanzien van onzen staat zullen er niet door lijden indien wij onze *buitenlandsche* belangen hoogst zeldzaam aan ministers, in den regel aan zaakgelastigden, soms slechts aan commerciëele agenten of consuls opdragen. En zoo kan en moet het cijfer voor *Buitenlandsche Zaken* niet onaanzienlijk worden verminderd.

In het *binnenlandsch bestuur* gelooven wij niet, dat eene vernietiging der bestaande gewesten vooralsnog bijval zoude vinden in den geest der natie, en wij kunnen daarin ook zoo groote bezuiniging niet zien, daar grootere verdeeling weder tot kleine besturen in onderdeelen aanleiding zoude geven. Maar desniettemin kan men ook hier, uitgaande van de beginselen, dat de algemeene regering veel aan het plaatselijk gezag kan overlaten en niet geroepen is aan minder noodzakelijke instellingen geldelijke ondersteuning te verleenen, van lieverlede aanzienlijke bezuiniging tot stand brengen.

Zoo ook zal vermeerderde vrijheid van onbelemmerden handel en bedrijf, inkorting van sommige belastingen en overbrenging daarvan op hen, die in staat zijn ze te dragen, de kosten van het *finantiëel* beheer verminderen.

Dat alles kan niet op eens geschieden; maar de vaste wil, tot die uitkomsten te geraken moet bestaan, en zal, door eene vertegenwoordiging, gekozen, voor beide Kamers, door de natie zelve, gehandhaafd worden.

De regtsbedeeling is op eenen hoogst kostbaren voet ingerigt, en heeft daarenboven het noodlottig gevolg, dat de regtbehoevenden bijna geen regt kunnen verkrijgen zonder een aanzienlijk deel van hun vermogen op het spel te zetten. Het verlies dat de natie hierdoor lijdt, boven de uitgaven die op de begrooting staan uitgetrokken, is moeijelijk te bepalen, maar werkt zeker mede tot verarming van den burgerman. Door de regterlijke instellingen aanmerkelijk te vereenvoudigen, zal men alzoo een dubbel doel bereiken: ontlasting van het budget van uitgaven en eene middellijke aanmerkelijke vermindering van eenen druk welke op de regtbehoevenden rust.

Van grooter gewigt is nog de krijgsmagt, is de begrooting van *Oorlog* en *Marine*. Naar ons inzien gaat het cijfer van die begrooting de krachten der natie te boven. Het is verre van ons, dat wij het alleen op de gewapende burgermagt zouden willen laten aankomen. Ook in gewone tijden behoeven wij eene vaste krijgsmagt, niet aan willekeur overgegeven, maar waarop ook, tegenover de regten aan dezelve toegekend, zware pligten blijven rusten. Niets is meer rekkelijk, niets ook meer inkrimpbaar dan de krijgstoerustingen, en de krijgsmagt ter zee en te land. De vraag kan hier niet zijn, wat in buitengewone tijden wordt gevorderd: dan behoort eene natie, die alle zelfstandigheid niet heeft verloren, geene onkosten, geene opofferingen te ontzien. Maar de vraag is hier: tot welk cijfer moeten, in gewone tijden, de uitgaven voor de land- en zeemagt worden beperkt? En wanneer wij — ten aanzien der zeemagt altijd met het oog op onze koloniën en handel — bij die vraag terugzien tot hetgeen op sommige tijdstippen eene toch niet geheel onaanzienlijke krijgsmagt heeft gekost, dan zijn wij thans nog niet teruggebragt tot het minste cijfer dat daartoe behoort uitgetrokken te worden.

Ook te dezen opzigte moeten zij, die zich met het beheer van 's lands zaken zullen belasten, den vasten wil hebben de uitgaven aanmerkelijk te verminderen; en behoort, na rijp overleg en eene onzijdige vergelijking van onze krachten en behoeften, eene som te worden bepaald, tot welke binnen een gegeven tijdperk die uitgaven moeten zijn verminderd.

Ofschoon de *koloniën* wel nimmer hier, maar in de koloniën zelve moeten worden bestuurd, zoo zal toch de wetgevende magt de grondslagen van dat beheer vaststellen, en zal voortaan niet in het geheim, aan eene staatscommissie, maar aan de vertegenwoordiging alle opening worden gegeven, opdat zij, met kennis van zaken, het slot der koloniale rekeningen bekrachtige. Deze medewerking en daardoor ontstane openbaarheid zal eenen gunstigen invloed uitoefenen, en weldra het bedrag der ongelden doen verminderen, welke zooveel van de vruchten, door de koloniën afgeworpen, wegslepen.

Met de onzijdigheid der regering in zake van *godsdienst*, waardoor hare rol tot toezigt en politie wordt bepaald, zal ook ten opzigte van de eerediensten bezuiniging kunnen worden tot stand gebragt.

Maar vraagt men welligt, zal dan de regering met onmeêdoogende hand, hen, die zij als het ware heeft uitgelokt om zekere loopbaan in te treden, nu op eens aan den dijk jagen? Zal de regering dit door nieuwe instellingen doen met hen, die de wet onafzetbaar had verklaard? Neen! Ook het goede moet alleen door eerlijke middelen worden verkregen. — Neen! de regering wil evenmin eene revolutionnaire als eene reactionnaire regering zijn. — Bij het ontwerp, zoo als het gewijzigd is in den raad van ministers, blijven aan elk, die eene onafzetbare betrekking had, twee derden van zijn inkomen verzekerd.

Dat voorbeeld zal wel noch voor den wetgever, noch voor de regering, in het eerlijk *Nederland* ook omtrent anderen zonder vrucht blijven. Maar de regering van een land, ofschoon in andere handen overgaande, is niet van éénen dag, niet van éénige jaren, maar ook die van de toekomst; en de vereenvoudigingen en bezuinigingen zullen alzoo van dag tot dag en van jaar tot jaar hare vruchten dragen.

Ziedaar, in groote trekken, de inzigten van hen, die op dezen oogenblik tot de regering zijn geroepen, waarop zij bij hun tijdelijk bestuur het oog zullen houden, en waarvan zij, zooveel mogelijk, de grondslagen zullen voorbereiden, opdat een definitief ministerie na de aanneming der grondwetswijziging, in overeenstemming met de nieuwe instellingen, ondersteund door de afgevaardigden des volks, deze inzigten zal kunnen verwezentlijken.

Stemt nu de natie hiermede in, dan moet zij ons haren bijstand bieden. Wij zullen kundige mannen vragen ons hunne hulp niet te ontzeggen; wij zullen in naam des vaderlands die hulp afvergen.

Stemt men daarentegen met die denkbeelden niet in; kan men, op het altaar des vaderlands, het offer niet brengen van een deel zijner bijzondere denkbeelden, die zoo onderscheiden zijn als de individuën, die ons omringen; dwalen wij in de opvatting van hetgeen wij op dezen oogenblik meenen de nationale wensch te zijn, — dat dan anderen optreden en het roer van den Staat in handen nemen, opdat het vaderland niet verloren ga!

Wij voor ons hebben, met het oog op de Voorzienigheid, met het oog op eene Almagt, waarvoor wij allen, elk naar zijne overtuiging, in het stof bukken, die het lot van volken en geslachten kneedt, — met de hand op het hart, onze meening geuit: — de natie en gij, Edel Mogende Heeren! zullen, na rijpe overweging, beslissen. Ons gedrag zal zich naar die uitspraak regelen.

De Koning die ons regeert heeft slechts ééne begeerte, slechts één doel: het welzijn van zijn bemind volk.

Na het uitbrengen van verschillende rapporten is de vergadering gesloten.

's Gravenhage, 24 *mei*. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren, is door de commissie tot de verzoekschriften verslag gedaan:

I. Bij monde van den heer *Nap*: op een adres van *H. Kempen*, *c. s.* eigenaren van woningen te Groningen, houdende bezwaren over de personele belasting en over de kosten der geregtelijke uitzetting van onwillige huurders. — Ter griffie.

II. Bij monde van den heer *van Beeck Vollenhoven*: 1o. Op een adres van *J. J. Visser c. s.*, te Sloten, houdende bezwaren tegen het bestaande belasting-stelsel; en 2o. op dat van mr. *A. D. Meijer*, te Amsterdam, houdende bezwaren tegen de bestaande loterij enz. — Ter griffie.

III. Bij monde van den heer *Smit*: 1o. op adressen van afgescheidene predikanten en kerkeraden, betrekkelijk de herziening der grondwet; — ter griffie — en 2o. op de adressen van *D. J.* en *L. J. Scholte*, *G. Rijshagen* en wed. *J. Rijshagen*, te Oene op de Veluwe, houdende klagten over onbillijke en onwettige heffing van tienden. — Orde van den dag.

IV. Bij monde van den heer *Bots*: op adressen van; 1. *W. Steins c. s*, te Maastricht: 2o. *W. V. Hinsberg c. s.*, te Echt, Limburg; 3o. *H. J. Sirmans c.s.*, te Heel, idem; 4o. *H. Geurts c. s.* te Maastricht; 5o. *P. Buinen c. s.*, te Stevensweerd; 6o. *J. L. Leijendekkers c. s.*, te Luinen; 7o. *W. Heuvels c. s.*, te Margraten; 8o. *G. Buinen c. s.*, te Ohe en Laak; 9o. *J. Schoolmeesters*, te Roosteren; 10o. *J. E. Eusen*, te Spanbroek; 11o. *Bn. de Rycholt c. s.*, te Gathem; 12o. *H. J. Cartsen c. s.*, te Hoogeveen; 13o. *W. Mestron c. s.*, te Montfoort; 14o. *F. S. Beckman c. s.*, te Kessel; 15o. den gemeenteraad van Geleen; 16o. idem van Stamprooi; 17o. idem van Voerendaal; 18o. idem van Hoensbroek; 19o. *D. V. Eertweg* te Roggel; 20o. Burgemeester van Amby; 21o. gemeenteraad van Oostbeek; 22o. idem van Merkelbeek; 23o. idem van Amstenraadt; 24o. idem van Schinveld; 25o. idem van Jabeek; 26o. *J. Theele*, c. s. te Neer; 27o. *M. Verheijgen*, c. s. te Bruggenum; en 28o. *E. Verheijen* te Hallem. Al deze petitiën betreffen de grondwets-herziening en de wijziging van het belastingstelsel. — Ter griffie.

29 op een adres van *F. G. L. van der Ven*, te 's Bosch, strekkende tot verandering van den naam der provincie Noord-Braband bij de grondwets-herziening. — Ter griffie.

En 30 op een adres van *H. Hartman*, te Venlo, die aandringt op het behoud van den accijns op het geslagt. — Ter griffie.

In dezelfde zitting is door den heer *Verweij-Mejan* rapport gedaan namens de commissie, belast met het uitbrengen van rapport omtrent de verslagen over het gebruik der geldmiddelen in 1845 en 1846 alsmede omtrent de staatsrekening over 1844.

Door den heer *van Panhuys* werd rapport gedaan, namens dezelfde commissie, op eenige in hare handen gestelde afgesloten rekeningen van opgeheven bijzondere fondsen.

— Morgen ochtend zullen al de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal vergaderen over het ontwerp van wet betrekkelijk de nationale militie.

ARNHEM, 15 mei.

In een buitengewoon nommer van ons *Bijblad* van gisteren, hebben wij medegedeeld: 1. *een artikel over de zitting der Tweede Kamer van 13 mei;* 2. *het verslag dier zitting* en 3. eenige buitenlandsche berigten over de Fransche en Deensche aangelegenheden.

Arnhem, *15 mei.* Heden is uit de gemeente Hoogeveen, provincie Drenthe, verzonden het navolgend door 28 personen onderteekend adres:

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De ondergeteekenden, allen ingezetenen der gemeente Hoogeveen, provincie Drenthe, geven met verschuldigden eerbied te kennen, dat zij in het ontwerp van grondwet, ingeleverd door de staats-commissie, van wege Zijne Majesteit met de herziening van voornoemde wet belast, eene eerste schrede zien tot redding van ons volksbestaan. Zij verzoeken dus U. E. M. dit ontwerp, in deszelfs grondbeginselen althans, spoedig kracht van wet te doen erlangen, opdat de kostbare tijd niet nutteloos verloren ga.

Zij vermeenen echter in sommige punten, bij U. E. M. op eenige wijzigingen te moeten aandringen, hierbij vooral van de onbetwistbare waarheid uitgaande, dat ook de meest volmaakte grondwet op zich zelve, ons niet kan redden, wanneer er geene krachtige bezuinigingen uit voortvloeijen. Want E. M. H.! ons volk verarmt, de bronnen van voorspoed verdroogen, de belastingen worden voor een groot deel verslonden, door de renteheffers van den staat, welke zonder eenig voordeel aan te brengen de beste sappen des volks verteren. Zij erkennen overigens gaarne dat hunne aanspraken op een groot deel der staats-inkomsten onaangeroerd moeten blijven, maar dit zoo zijnde, moeten er maatregelen genomen worden tot doortastende bezuinigingen, op alle niet volstrekt noodwendige zaken.

Zij verlangen vooral ook om deze redenen, dat in de nieuwe grondwet van geene provinciën melding gemaakt, maar de staat als een geheel beschouwd worde, welke later ten behoeve eener goede administratie, kan verdeeld worden in zoo vele onderdeelen, als men noodig zal oordeelen, zonder op historische overleveringen of herinneringen te letten. Immers wij allen zijn één, leven onder dezelfde wetten, denzelfden Koning, en hebben dezelfde neigingen en behoeften. En wat toch zijn in het wezen der zaak de tegenwoordige provinciën anders, dan administratieve afdeelingen, welke slechts dit tegen zich hebben, dat zij niet om den wille eener goede administratie, maar om herinneringen, welke geene ware kracht meer hebben, gevormd zijn. Mogt overigens deze zienswijze niet gevolgd worden, dan verzoeken zij, dat geene nu bestaande provinciën, bij bestaan blijvende provinciën, worden ingelijfd; want zulks zoude eene treurige bron van verdeeldheid openen, dewijl men in de vernietigde provinciën, steeds zoude trachten, de verlorene zelfstandigheid terug te erlangen.

Ook zien adressanten het nut niet in van eene Eerste Kamer, voortkomende uit dezelfde kiesmagt als de Tweede; terwijl het hun gevaarlijk voorkomt, de diensttijd van de nationale militie in de grondwet te bepalen, want staten, veel volkrijker dan de onze, eischen eenen veel langeren diensttijd dan de onze.

Zij zouden verder gaarne eene bepaling opgenomen zien, in de nieuwe grondwet, vaststellende, dat er steeds eene landmagt aanwezig moet zijn, beschikbaar in- en buiten Europa, hierbij op Engeland wijzende, hetwelk deszelfs troepen elk oogenblik kan inschepen, naar ieder bedreigd punt in een ander werelddeel. Dat, bij voorbeeld, het behoud van Java af kan hangen, van de mogelijkheid, om onmiddelijk eenige battaillons soldaten, derwaarts te zenden, is zeer duidelijk; zoo als de zaken thans ingerigt zijn, zoude zulk eene afzending eenige maanden tijds vereischen in welken tusschentijd, bij het uitbreken van eenen Europeschen oorlog, de zee kan gesloten, of door eenen inlandschen opstand, het eiland kan verwoest worden. Adressanten hebben dan ook steeds de inrigtingen op dat punt, in ons vaderland, als hoogst gebrekkig, als onverantwoordelijk beschouwd.

Zij verlangen verder in de grondwet eene bepaling dat geene gewone uitgaven hier te lande gedekt mogen worden door inkomsten van onze Overzeesche bezittingen, maar dat deze een batig slot opleverende, eeniglijk besteed worden tot schulddelging of tot het daarstellen van werken van openbaar nut. In het wezen der zaak, beschouwen zij dit punt, van één alles overschaduwend belang, want alleen dit streng vasthoudende, is bezuiniging, is ontlasting op den duur mogelijk.

Zij verlangen verder, dat het batig saldo niet verkregen worde, ten koste van de zekerheid, van onze Oostindische bezittingen, want, ons onafhankelijk volksbestaan uitgezonderd, vermeenen zij, dat wij geen grooter belang hebben dan het behoud van Indië, en zij zijn overtuigd dat wij dit behouden kunnen in spijt van allen, die ons dat bezit kunnen betwisten. — Maar daartoe zijn Europesche troepen noodig. Er moet dus op Java, steeds eene grootere hoeveelheid van die troepen aanwezig zijn, dan daar door onze vijanden tegelijk kan aangebragt worden. Alleen dit geeft zekerheid aan ons bezit; alleen dit kan ons handhaven in de voordeelen, welke wij thans genieten, die ook, al moest het geheele batig overschot aan zulk een leger opgeofferd worden, zeer groot zullen blijven. Had men overigens dit in het oog gehouden, Singapore zoude ons niet in vollen vrede ontroofd, Laboan niet aan een invloed, vijandig aan onze magt, onderworpen zijn; terwijl eindelijk de ons wettig en deugdelijk toekomende havens van de oostkust van Sumatra, niet door eene enkele nota van Engeland zouden ontruimd zijn. Want E. M. H. de overmagt wetende, alles te kunnen verkrijgen, zonder geweld, kent geene palen, maar wetende dat er geweld moet gepleegd worden, denkt na over den indruk, welke er door veroorzaakt wordt in de overige wereld, beeft voor de schande der misdaad terug. Ook is het eervoller voor geweld te wijken, dan schijnbaar vrijwillig toe te stemmen in onze eigene vernedering.

Zij verzoeken eindelijk aan U. E. M. deze opmerkingen eenige aandacht te willen schenken, want zij zijn zich zelven bewust, niet naar het verwezentlijken van onbestaanbare Utopiën te streven, maar met hart en ziel te verlangen, het heil van ons volk, dat zij zich niet gelukkig kunnen denken, dan levende onder vrijzinnige instellingen; met eenen Koning uit het huis *van Oranje* aan het hoofd, bestuurd door mannen welke de algemeene achting genieten, en geestkracht genoeg bezitten, om in ieder geval onze regten, tegen wie ter wereld ook, te verdedigen, gepaard met genoegzame voorzigtigheid, om iederen, niet dringend noodigen strijd met vreemde staten te vermijden.

Hoogeveen, den 8sten mei 1848.

Hetwelk doende,
Volgen de onderteekeningen.

Jongste nieuwstijdingen.

ARNHEM, 15 mei.

Ten gevolge van eene uitnoodiging, vrijdag avond aan de clubs gerigt in naam van het centraal Poolsch committé, heeft de demonstratie ter gunste van Polen, die tegen zaturdag ochtend was aangekondigd, zich tot eene zeer onbeduidende uiting bepaald. Op enkele punten van Parijs echter waren er volksoploopen, die het noodig hebben gemaakt het appèl te slaan. Geruchten van onrustwekkenden aard, doch welke nadere bevestiging vereischen, liepen rond ten opzigte van de gezindheid der werklieden te *la Villette* (eene voorstad van Parijs) en inzonderheid te Rouaan, waarheen de Parijssche clubs agenten hebben gezonden. Het feest van den 14den mei is uitgesteld tot den 21sten.

De Nationale Vergadering heeft in hare zitting van gisteren een gewigtig besluit genomen. Op het voetspoor der Conventie heeft zij zich gesplitst in een zeker aantal van permanente committés. De vereeniging dezer committés schijnt ons een bestuur te stellen naast datgene, hetwelk twee dagen te voren in werking is getreden; elk committé staat in verband met eene directie of divisie van een ministerieël departement. Bij het eerste verschil het beste, dat tusschen het uitvoerend bestuur en de vergadering zal oprijzen, zal men een strijd zien ontstaan tusschen de ministers en de committé's. Het zou ons niet verwonderen, zoo het eerste denkbeeld dezer committé's in de vergadering was opgekomen door de wijze, waarop het Uitvoerend Bewind zijn ministerie heeft zamengesteld. Bestreden door den heer *Crémieux*, ondersteund door de heeren *Vivien* en *Odilon-Barrot* en in het algemeen door de oud-afgevaardigden is het met groote meerderheid door de vergadering aangenomen.

Volgens bijzondere brieven uit Parijs heerscht onder de bevolking de grootste opgewondenheid ten gunste van Polen; de Nationale Vergadering zal zich bezwaarlijk kunnen onthouden eene krachtige demonstratie te doen bij Pruissen en Oostenrijk. De moeijelijkste vraag blijft over: welke taal te voeren tegen Rusland? Zal de republiek zich bepalen tot het doen van enkele protesten gelijk de juliregering gedaan heeft? Het is een proefsteen waaraan de Nationale Vergadering zal getoetst worden.

De laatste tijdingen uit Rome zijn van den 3den mei. Het ministerie scheen ernstig gezind Oostenrijk den oorlog aan te doen en gelijke lijn te trekken met de verschillende Italiaansche nationaliteiten.

Advertentiën.

Heden beviel van eenen welgeschapen ZOON, *C. C. BLECKMANN*, geliefde Echtgenoote van

ARNHEM, den 15den Mei 1848. — *J. H. TROMP.*

Na een langdurig lijden, overleed op heden onze geliefde oudste Dochter *CATHERINE JACOMINE*, in den ouderdom van ruim dertig jaren.

ARNHEM, den 12den Mei 1848.

L. J. BÖHTLINGK,
H. A. G. BÖHTLINGK, Geb. *NOOT.*

† † † KERKVOOGDEN DER HERVORMDE GEMEENTE VAN *ANGERLO*, zullen, op Dingsdag den 23sten Mei eerstkomende, des voormiddags ten elf ure, ten huize van den Administrerenden Kerkvoogd, behoudens de vereischte approbatie AANBESTEDEN:

Het DOEN *van eenige* HERSTELLINGEN *aan het* KERKGEBOUW *aldaar*;

waarvan het Bestek en de Voorwaarden te *Doesborgh*, in de Stadswaag, bij *D. HEIJTING*, en te *Angerlo*, bij den Administrerenden Kerkvoogd ter lezing zullen liggen.

† † † Op authorisatie van Z. Exc. den Minister van Justitie, bij rescript van 25 April 1848, No. 79, zullen bij het Kantongeregt te *Arnhem*, de zittingen voor strafzaken, in stede van des Vrijdags, voortaan des Zaturdags ten tien ure gehouden worden; geschiedende daarvan ingevolge Art. 27 van het Reglement, betreffende de wijze van eedaflegging, enz., goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 14 September 1838, (*Staatsblad* No. 36), de noodige kennisgeving.

De Kantonregter in gemeld Kanton,
G. H. W. L. VAN DORTH TOT MEDLER.

† † † Er is VERMIST eene PORTEFEUILLE met WISSELS en andere PAPIEREN van waarde. De Eerlijke Vinder zal dezelve aan den Uitgever dezer terug bezorgen en kan desverkiezende de helft der waarde ontvangen.

† † † Niets is beter om het *Haar* en den *Baard* te doen groeijen en hergroeijen en glansrijk te maken, dan de

Milano Haarbalsem,

van *CARL KRELLER*, in *Nürnburg*, hetwelk door de vele getuigenissen van de grootste professoren en gebruikers, die het Haar hierdoor teruggekregen hebben, bewezen en gestaafd wordt. Deze Balsem wordt als Pomade gebruikt, weshalve dezelve voor het gebruik der Dames zeer geschikt is; geeft eene schoone tint aan het Haar en den Baard, belet het uitvallen en grijs worden, en doet hetzelve in korten tijd hergroeijen, waar het reeds uitgevallen is. De groote Flesch kost *f* 1.20 en de kleine 60 cent, en is te bekomen, als ook het *EAU D'ATIRONA*, of de schoonheids-tinctuur, tot verdrijving van Sproeten, Vlekken enz. en tot het verkrijgen eener blanke en zachte Huid. De groote Flesch kost *f* 1.00, de kleine 30 cent.

Te *Amsterdam*, bij de Erve *HALBACH*, Warmoesstraat; *V. DETH*, Kalverst.; *RONVA*, Singel bij de Heil. Weg; *BECHTOLD*, Nieuwe Dijk over de Gravenstr.; *J. C. LEOPOLD*, Haarl. Dijk; *P. GOUVERNEUR*, Korte Gasthuismolensteeg; *LUFF*, Leidschestraat; *C. P. DE VOS*, *JUN.*, op de Schans; te *Arnhem*, bij *D. V. D. MEER & Co.*, Bakkerstr; *Alkmaar*, bij Jufvr. *MOERIAANS*; *Edam*, *HOOLA VAN NOOTEN*; *Delft*, *GEBR. V. MIERLO*; *Haarlem*, *MORITZ* Frankensteeg; *'s Hage*, *C. HANAU*, Schoolstraat en *H. A. STAPPERSHOEF*, Hofleverancier, Halstraatje; *Hoorn*, *E. KNAVEN*, Kleine Noord; *Leiden*, *J. H. GRAVENSTEIN*, Breedstr.; *Medenblik*, Jufr. *TRIGERIO*; Purmerende, *V. D. POL*; *Rotterdam*, *J. H. KELLER*, Westwagenstr.; *Utrecht*, *P. HERBER*, Jansstraat en *H. WAGENER*, Voorstraat *Zaandam*, *P. GORTER*; *Zeijst*, *BLOEMENKEMPER*; als ook in het Hoofd-Depôt voor het geheele Rijk, Nieuwendijk No. 195 te *Amsterdam*, (alwaar ook het Depôt is van de Echte Eau de Cologne van *JEAN CHARLES FARINA*, te *Keulen*, tot fabrieksprijzen van 70, 80, 100, 120, 180, 210, 240, 360 en 480 het Kistje, van 6 heele of 12½ flacons.)

CARL KRELLER,
Chemist te *Neurenburg*.

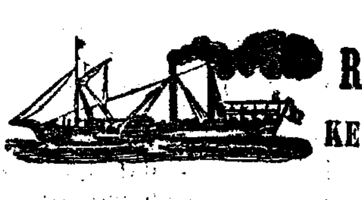

Rijn-Stoomboot-vaart.

KEULSCHE-MAATSCHAPPIJ.

DAGELIJKSCHE DIENST

Van Arnhem direct naar Keulen, Mainz, Mannheim en tusschen gelegene plaatsen.

Vertrek van Arnhem, *des morgens ten 6 ure*, om nog denzelfden avond te *Keulen* aan te komen.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Ondergeteekende te *Arnhem*, bij de Factorij van den Nederlandschen Rijn-Spoorweg te *Amsterdam*, en, door geheel het Rijk, aan de Kantoren van de Algemeene Expeditie-Maatschappij (*C. VAN DER HORST*) met welker Diligence-Diensten deze Vaart in onmiddellijk verband staat.

H. BUDDE GJZN.

*** Bij *A. F. H. VAN TR. DE BRUIJN*, te *Doesborgh*, is van de pers gekomen:

OVER DE BELASTINGEN OP HET GEMAAL EN GESLAGT,

à 25 Cents.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 15 Mei 1 El 9 Palm 5 Duim; gew. 0 D. gev. 5 D.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.

A°. 1848. DINGSDAG 16 MEI. N°. 2

HAAGSCHE BERIGTEN.

BIJBLAD TOT DE ARNHEMSCHE COURANT.

Dit BIJBLAD tot de *Arnhemsche Courant* komt driemaal 's weeks, des DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, te 's Gravenhage in het licht, of zoo veel meer als de gebeurtenissen mogten vorderen. De aan de uitgevers van het BIJBLAD toegezonden stukken zullen, zoo de plaatsing niet spoed schijnt te eischen, aan de hoofd-redactie te Arnhem toegezonden worden.

Voor de geabonneerden op de *Arnhemsche Courant* zal het BIJBLAD verkrijgbaar zijn tegen *f* 2 50 in de drie maanden met *f* 0.40 verhooging voor die niet in 's Gravenhage gevestigd zijn en aan wie het vrachtvrij zal worden toegezonden. Voor de niet geabonneerden kan de prijs niet minder zijn dan *f* 3.00, de verhooging voor vrachtvrije toezending blijft dezelfde.

Afzonderlijke nummers zijn voor *f* 0.10 te bekomen. Advertentiën worden behalve betaling van het zegel geplaatst tegen dezelfde voorwaarden als in de *Arnhemsche Courant*, van één tot vijf regels *f* 1.00, en voor elken regel daarenboven 20 cents.

Brief van den minister NEPVEU.

Dat in de laatste maanden vooruitgang bij ons plaats heeft gevonden, is niet te ontkennen. Een nieuw bewijs wordt daartoe geleverd in de daad van den minister *Nepveu*, die « ter openlegging zijner gevoelens aangaande het ontwerp van gewijzigde grondwet van het koningrijk der Nederlanden, voorgesteld door de commissie, benoemd bij koninklijk besluit van 27 Maart 1848, » aan den Koning eenen brief rigt den 11 Mei en drie dagen later door den druk openbaar maakt.

Nog slechts weinige maanden geleden werd de heer *van Hall* als minister ontslagen. Er werd toen zoo wel wat gemompeld, dat het was om eene grondwetsherziening, die niet vrijzinnig genoeg zou zijn, maar de nieuwe ministers verwaardigden zich niet, daaromtrent aan de kamers eenige mededeeling te doen; de Tweede Kamer volhardde in een bedaard standvastig stilzwijgen en vroeg niet, waarom het personeel was vervangen; en de heer *van Hall* deed veel over den plotselijken verkoop van zijn huis spreken, maar *zeide* niets over zijn plotselijk aftreden. Toen moest dus de natie het een en ander toezien en trachten bij benadering iets van de ware gronden te weten te komen, want het scheen toen veel te gering, dan dat zij door een dier hoogverhevenen waardig gekeurd werd, dat men *haar* zei, waarom iets gebeurde.

Thans is het anders. Men gevoelt dat er nu nog eene andere verantwoordelijkheid is, dan aan den Koning. Dat aan de natie opening, en oordeel tevens, van daden gegeven moet worden. Het gevoel van dien drang van verantwoording is zoo groot, dat de generaal *Nepveu* niet schroomde den *brief*, dien hij den *koning* schreef en overgaf, door den druk aan het oordeel der natie te onderwerpen! — Gelijksoortigen stap hebbe men van den graaf *Schimmelpenninck* te wachten.

Hoogst opmerkelijk is het, dat daar gelezen wordt, dat het den generaal *Nepveu*, die benoemd werd terwijl hij afwezend was, en later eerst werkzaam werd, toen het « welgevormde » ministerie *Schimmelpenninck* reeds leefde in het aan den gang houden, « al *dadelijk* is gebleken, dat de inzigten der leden van het Kabinet zich niet over alle de punten konden vereenigen, en dat zelfs ten opzigte der wegneming van menigvuldige leemten niet wel eene gelijke zienswijze kon verkregen worden. » Want daaruit blijkt, dat de heeren *Luzac* en *Donker Curtius* zoodanig haast schijnen te hebben gehad van in het ministerie *Schimmelpenninck* te treden, dat zij niet vooraf hebben onderzocht of zij het met den president wel eens waren. — Dit komt overeen met hetgeen de heer *Donker Curtius* sprak over datgene wat later bleek de meening van den heer *Schimmelpenninck* geweest te zijn met zijne gewijzigde constitutie. Iets dat ook in de Tweede Kamer toen zeer mooi werd gevonden, maar dat, zoodra het bij de natie buiten de Kamer kwam, door niemand werd begrepen; en nu, na zeven weken tijdverlies, komen die heeren tot dezelfde betuiging, dat het blijkt, dat zij 7 weken vroeger het ook niet hebben begrepen. — Dat tijdverlies kan de natie duur te staan komen? En *aan wie* de schuld?

De gevoelens van den heer *Nepveu* uit dezen brief te leeren kennen is zeer belangwekkend. Zij zijn met den toon der kracht en rondheid voorgedragen. Maar zij bewijzen dat de heer *Nepveu* in geenen deele de man was, die in een hervormingsministerie op zijne plaats was. Met de algemeene strekking van het ontwerp der commissie van 17 Maart kan hij zich niet vereenigen, omdat « daarin, naar zijn gevoelen, « de zucht tot het verkrijgen der Republiek (!) « te zeer doorstraalt. » . . . . Hij is afkeerig van een voorstel, zoo als dat der vijf « onderteekenaren, waarin de banden van be« houd (?) zijn geslaakt, geen staatkundig even« wigt (?) is te vinden, de ware prerogativen « van de Kroon zijn miskend en de zoo noodige « steunpunten (?) gemist worden, ja zelfs de be« palingen van eenvoudigen eerbied zijn weg« gelaten. » Men ziet de heer *Nepveu* wil nog al wat in eene Grondwet, dat in het ontwerp werd gemist, ook al ware het naar zijn verlangen wat meer een *code de civilité* geweest.

De heer *Nepveu* is een hevige antirepublikein, en wat niet goed is, schijnt bij hem republikeinsch. « Overdrevene burgerzin mag gerust met den naam van republikeinschen zin bestempeld worden; » daarop komt « de republiek, zoo als de bewegingsgeest van den tijd die opleveren kan, namelijk met anarchie, woelingen, buiten de wetstelling, reactie, contrarevolutien. » enz., enz.; en eindelijk « met « de vrijzinnige denkbeelden en instellingen, « welke, *naar men zegt*, zoo bijzonderlijk de « behoefte der natie zijn, doch welke *ik* veeleer « die des oogenbliks en van de koortsdorst der « natien, die ons omringen, zoude noemen, « heb *ik mij vereenigd*, maar waar de zucht « tot het doen overhellen naar eene republiek « blijkbaar werd aangeduid, heb ik mij moeten « verzetten. » — Zonderlinger toegeven ziet men niet vaak. Toegeven aan dat wat men *zelf niet* acht behoefte der eigen natie te zijn, maar van de behoefte (want heeft men dorst, heeft men ook *behoefte*) van de natien die ons omringen!

Met de *directe verkiezingen* kan hij zich vereenigen, hoezeer hij daarin slechts een onzekeren waarborg vindt voor onpartijdige verkiezingen.

De vrijheid van vereeniging van art. 10 van het ontwerp is daarom niet goed, omdat de wet *meerdere waarborgen* moet geven dan alléén *verzekering van de publieke orde*. — Welke?

Voor de kolonien wordt *te veel* en *te weinig* gedaan. *Te veel* wat betreft de medewerking der Kamers in de wetgeving voor de kolonien; *te weinig* omtrent de inzage in de koloniale financien. Het laatste zijn wij geheel met den generaal eens. Op dit punt thans zwak te zijn. is eene grove fout. — Het eerste zijn wij niet eens, want die door hare vertegenwoordiging de natie niet roept tot hare kolonien, *doet ze* voor de natie *verloren gaan*.

De heer *Nepveu* is nog van oordeel, dat eene eerste Kamer « een dam moet zijn tegen overdrijving, overijling en zucht tot wijziging van alles; » hij wenscht haar daarom « meer onaf« hankelijk bestaan, meer zelfstandigheid » te geven. De schrijver is theorist en ziet daarom voorbij, dat bij ons alle elementen worden gemist om zoodanigen dam te kunnen vormen. Eene Eerste Kamer is bij ons een onding. De schrijver vergat bovendien de politische geschiedenis des koningrijks. Wat was, wat is bij ons de Eerste Kamer? Wat heeft zij uitgerigt? en wat nogtans heeft zij gemist om zelfstandig te *kunnen* zijn, en een onafhankelijken stand te kunnen hebben. — « De Eerste Kamer, *zoo* als het ontwerp der onder« teekenaren die voorstelt is slechts eene flaauwe « herhaling der Tweede Kamer, een rad meer aan « het mechanismus, volstrekt zonder nut, zonder « inzigt of bedoeling, zonder kracht of kleur. » — Het is volkomen juist. Maar wij zijn daarom in geenen deele eens met de Eerste Kamer, zoo als de heer *Nepveu*, die wil. Hetzelfde is daarop toepasselijk, wat hij van die des ontwerps zegt. —

Het eenige, waartoe men redelijkerwijze komen kan en komen moet, is: geene *eerste*, noch *tweede*, maar slechts *éene* Kamer.

Vooral omtrent oorlog en marine is de heer *Nepveu* het niet eens met het ontwerp, en geeft dierhalve zelf een ontwerp van het hoofdstuk: *defensie*.

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, 15 *Mei*.

Z. M. heeft den heer Mr. *J. M. de Kempenaer*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, benoemd tot tijdelijken minister van binnenlandsche zaken, in plaats van den heer Mr. *L. C. Luzac*, die thans met de portefeuille van het ministerie voor de zaken van de Hervormde eeredienst enz. blijft belast. Gisteren heeft de heer *de Kempenaer* reeds den eed in handen des konings afgelegd.

— Reeds gisteren heeft de nieuwe tijdelijke minister van binnenlandsche zaken, de heer *de Kempenaer*, in den ministerraad zitting genomen. Heden morgen ten 10 ure heeft de heer *Luzac* die portefeuille aan zijnen opvolger overgegeven. De heer *de Kempenaer* heeft bereids de werkzaamheden aan het ministerie aangevangen.

Men verzekert, dat er eerstdaags alhier een geschrift zal uitkomen van den graaf *Schimmelpenninck*, waarin de redenen worden blootgelegd, die hem hebben doen besluiten tot het verzoeken van een eervol ontslag uit zijne betrekkingen van tijdelijken president van den ministerraad, tijdelijken minister van financiën en tijdelijken minister van buitenl. zaken.

— Men zegt, dat baron *Bentinck*, buitengewoon gezant te Brussel, uitgenoodigd is deel aan het nieuwe ministerie te willen nemen, en zich met de portefeuille van buitenlandsche zaken te willen belasten.

— De audientie van den tijdelijken minister van oorlog zal op morgen, Dingsdag, den 16, geen plaats hebben.

— Heden morgen zijn al de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal vergaderd, over het ontwerp van wet, betrekkelijk de nationale militie.

— De Eerste Kamer zal vergaderen op Woensdag den 17 dezer.

— In deze residentie is aangekomen, en aan het hotel *de Oude Doelen* afgestapt, Z. Exc. de heer *Jomini*, generaal-aide-de-camp van Z. M. den keizer aller Russen, met gevolg, komende van St. Petersburg.

— Te Leiden is den 11 dezer, na langdurig lijden, overleden de hooggeleerde heer *G. Sandifort*, sedert vele jaren professor in de anatomie aan de hoogeschool aldaar.

— Het *Journal du Limbourg* zegt, dat men verzekert, dat de ongesteldheid van den heer *de Weichs de Wenne* slechts voorgewend is, daar het dien afgevaardigde aan moed zou ontbreken zich openlijk te verklaren hetzij voor hetzij tegen de afscheiding van Limburg.

Hetzelfde blad deelt in zijn nommer van 9 dezer een berigt mede nopens eene vereeniging, welke te Valkenswaard gehouden is. De baron *van Scherpenzeel*, in de vergadering tegenwoordig, heeft zich bepaald in weinig woorden te zeggen, dat de scheiding van Limburg van Holland beschouwd kan worden als eene voltooide zaak; en dat er dienvolgens grond bestond, om geene andere mannen tot kiezers te benoemen, dan zij, die de afscheiding voorstaan, ten einde die kiezers een afgevaardigde naar Frankfort afvaardigen, die hetzelfde gevoelen zou voorstaan. De toespraak van den heer *van Scherpenzeel* zou geen bijval hebben gevonden. De personen, die te Valkenswaard vereenigd waren, betoonden veel meer gezindheid voor

eene vereeniging met België, dan voor eenige andere schikking. En door die wenschen te uiten, drukken de Limburgers volkomen hun gevoelen uit, want het is in België, dat zij de markt voor hunnen landbouw vinden, gelijk het ook voor dat koningrijk is, *waarheen zich onze geneigdheid uitstrekt*. Maar juist *omdat Limburg eene vereeniging met België verlangt*, moet men alle soort van verbindtenis met Duitschland verwerpen. Men vergete het niet: wanneer men eenmaal in den duitschen Bond ingelijfd mogt zijn, dan zal Limburg *voor altijd* van België gescheiden zijn.

Eens met Duitschland vereenigd, dan kan geene onderhandeling er toe leiden, om een duim breed grond aan die magt te onttrekken. Met Nederland, integendeel, blijft die hoop bestaan. Men kan de hoop voeden, dat men met een met schulden beladen land, tegen geldelijke vergoeding, met vrucht onderhandelen kan, indien men wil aannemen, dat onze toestand opofferingen zou vorderen, om daaruit te geraken. Maar er is meer. Door met Nederland vereenigd te blijven, bestaat het gegrond vooruitzigt, dat Limburg, wat de handels-belangen aangaat, tot België terugkeere, daar laatstgemeld land, vroeg of laat, eene handels-vereeniging met de Nederlanden zal sluiten. Dit gevolg is onvermijdelijk voor ieder, die zich de moeite geven wil den toestand der beide landen na te gaan.

Het is alzoo geene vereeniging met Duitschland, zegt het blad ten slotte, welke wij moeten najagen, maar wij moeten integendeel trachten, dat de Bond van Limburg afziet. Dit is hetgeen men moet beproeven te verkrijgen, indien men de hoop wil behouden van eenen terugkeer tot onze voormalige broeders van het zuiden, eene terugkeering, welke onvermijdelijk is, indien wij onze tegenwoordige stelling tegenover Nederland weten te behouden.»

— Men meldt uit Wiesbaden, dat de regering een nieuwen stap ter vereenvoudiging van de staatshuishouding gedaan heeft, met al hare buitenlandsche agenten terug te roepen. Onder anderen is de legatieraad *von Gagern* naar de hoven van Nederland en België gezonden, om aldaar afscheid te nemen.

Buitenlandsche berigten.

Frankrijk. — De zitting der nationale vergadering van den 12 was weder vrij onstuimig; het gold de benoeming van eene commissie, welke belast zou zijn met de gereedmaking van eene constitutie. Na vele andere voorslagen afgewezen te hebben, heeft de vergadering tot de benoeming eener commissie van 18 leden besloten, waartoe aanstaanden Dingsdag zal worden overgegaan.

De aandacht is nog meer gespannen op de beraadslagingen, die men tegen Maandag wacht over de zaken van Polen en Italië.

Laatstgemelde zaken baren minder bekommering na den meer gunstigen keer, dien de omstandigheden ten voordeele van koning *Karel Albert* nemen.

— De nationale vergadering heeft besloten, dat er geene verzoekschriften door de verzoekers voor hare balie mogen worden gebragt; dit slaat waarschijnlijk op eene bedreiging der Polenvrienden om daarmede te beginnen.

— De zitting van de nationale vergadering van den 13den, is door onderscheiden bijzonderheden gekenmerkt, welke getuigen, dat die vergadering de magt, die zij van de natie verkregen heeft, vast in handen wil houden. Maar men vraagt, waartoe dan het uitvoerend bewind dient? of dit zal nietig zijn, of het zal de hoofden der ministeriële departementen tot den staat van eenvoudige commiezen brengen.

De heer *Bethmont* heeft dit begrepen, en alzoo het ministerie van de eeredienst geweigerd. Dit ministerie zal alsnu op nieuw met dat van het openbaar onderwijs worden vereenigd.

De toestand van de hoofdstad is overigens weder minder gunstig. Er heerschte den 13den eene groote gisting; er hadden volksverzamelingen plaats, waarin verzoekschriften geteekend werden, die naar de nationale vergadering werden overgebragt. Het feest, dat den 14den zou plaats hebben, is dan ook tot den 21sten uitgesteld, zoo het heet, omdat de toebereidselen nog niet alle gereed waren, maar blijkbaar uit vrees, dat de gelegenheid aangegrepen zou worden tot het stichten van wanorden. De volgelingen van **Louis Blanc**, de afgevaardigden van de werklieden, die op het Luxembourg zitten, hebben doen afkondigen, dat zij niet op dat feest zouden verschijnen, vermits men geen ministerie voor den arbeid had willen oprigten. De Polen hebben ook verklaard, dat zij niet verschijnen zouden, uit hoofde van den staat der worsteling in Posen. Ook diplomatische moeijelijkheden kunnen zijn opgerezen, daar de steller van het programma op de aanwezigheid van de vreemde gezanten gerekend heeft; ofschoon deze nog niet bepaaldelijk tot erkenning van de nieuwe orde van zaken zijn overgegaan. Zou b. v. lord *Normanby* op dit feest verschijnen? Doet hij 't, dan geschiedt het niet geheel overeenkomstig met zijne tot dusverre gevolgde houding; doet hij 't niet, dan is het eene dadelijke afkeuring, die hij ook wil vermijden.

Aan al deze moeijelijkheden heeft men te gemoet willen komen door tijd te winnen; intusschen is dit feest, hetwelk de *Presse* eene vertooning voor Chinezen of Hottentotten, maar niet voor beschaafde Franschen en republikeinen noemt, nu al vier malen uitgesteld; eerst zou het den 4, toen den 10, toen weder den 14, en nu eindelijk den 21 plaats hebben.

Eene der talrijkste volks-vergaderingen, welke den 13 is gehouden, had de Poolsche zaken ten doel. In den ochtend waren in alle wijken plakschriften aangeplakt, waarop met groote letters te lezen stond: *Moord van Polen!* De Polen worden aangemaand niet aan het feit deel te nemen, maar aan eene lijkmis het eenige wat met hun rouwgevoel strookte. Andere plakschriften duidden den weg aan, dien de door de clubs beraamde volks-vertooning moest nemen. Tegen elf ure togen werkelijk, bij eene brandende zonnehitte, 10,000 werklieden, door officieren van de nationale garde, kweekelingen der polytechnische school en anderen geleid, van het Bastilleplein over de Boulevards enz., onder het aanheffen van de kreeten *leve Polen! leve de Poolsche republiek!* Op het Madeleineplein hield de togt stil en twaalf afgevaardigden, met den burger *Buchet*, president van de club *l'Egalité*, aan 't hoofd, begaven zich naar de nationale vergadering, om de petitie van het Parijsche volk, ten behoeve van Polen, over te brengen. Inmiddels besteeg *Buchet* met anderen een balcon en verkondigde, dat de nationale vergadering tot allen prijs Polen zou bijstaan. De kreeten van: oorlog! oorlog! werden door de menigte aangeheven. De bedaarden hopen dat de *republikeinsche diplomatie* zich met de zaak zal belasten; doch de diplomatie kan minder gemakkelijk dan die van 1830 werken. Maandag zal een beslissende dag zijn. Het roeren van de trom, toen de stoet het Madeleineplein overkwam, heeft bijkans onlusten veroorzaakt; woelzieken schreeuwden, dat de nationale garde de werklieden wilde behandelen *als te Rouaan*. Het schijnt dat men de nationale garde zamenriep om een oploop van werklieden aan den Noorder-spoorweg te stuiten. De generaal *Courtois* zal niet langer over de nationale garde het bevel kunnen houden; want zij wil haar opperhoofd zelf benoemen. Generaal *Courtois* neigt, bij eene botsing met de nationale vergadering, tot *Barbès* over.

De nationale garde geeft thans harerzijds gastmalen aan de linietroepen.

Vele geruchten van oorlog hebben de beurs van Parijs zeer gedrukt (3 pct. 46, 5 pct. 68.50).

— De nationale vergadering heeft besloten, dat de kiesvergaderingen zouden bijeenkomen ter vervanging van die leden, die op meer dan ééne plaats gekozen zijn.

Zij heeft de maandelijks afwisselende afdeelingen afgeschaft, en die vervangen door speciale comité's voor elk departement; elk van die comité's telt 60 leden. Ofschoon er geen departement voor den arbeid zij benoemd, is er toch een comité voor ingesteld.

De vroegere afgevaardigden van allerlei kleur hebben een blijkbaren overwegenden invloed in de vergadering, natuurlijk door hunne meerdere gemeenzaamheid met de taal en vormen van eene vergadering en dikwijls door hunne meerdere bekwaamheid.

De abt *Lacordaire* brengt hier niet dien indruk te weeg als op den kansel; meer nog de protest. geestelijke *Coquerel*.

VERSLAG van den heer LAMARTINE, over de Buitenlandsche Zaken.

In nummer 25 hebben wij dit verslag doen kennen, behalve het overzigt van den toestand van Frankrijk naar de verdragen van 1815 en in zijne opgevolgde staatkunde tot de jongste omwenteling; dit gedeelte, hetwelk door den heer *Lamartine* niet is voorgelezen, maar aan de dagbladen medegedeeld, luidt aldus:

« Het verdrag van 1814, dat met onzen roem en onze rampen afrekening hield, had ons de kolonien Tabago, St. Lucie, Ile de France en aanhoorigheden, ontnomen, Fransch Indie tot zoo goed als niets teruggebragt, terwijl wij eindelijk St. Domingo, waarvan wij feitelijk onteigend waren, moesten herwinnen.

Wat aanwinst van grondgebied betreft, het verdrag van 1814 voegde, ten Noorden, bij Frankrijk eenige omsloten stukken gronds, bestaande in een tiental kantons, die aan de departementen van den Moezel en de Ardennes werden gehecht; ten oosten, eenige districten rondom Landen; ten Zuiden, het voornaamste gedeelte van Savoije, bestaande in de arrondissementen van Chambery en Annecy, eindelijk het graafschap Montbeillard, Mulhausen en de duitsche enclaves, in de linie van onze grenzen gelegen.

De verdragen van 1815, die eene wedervergelding van honderd dagen roem en tegenspoed uitmaken, ontrukten ons bijkans even spoedig die geringe vergoedingen voor de oorlogen tegen de verbonden mogendheden. Zij gaven Fransch-Savoye geheel aan Sardinië weder; zij maakten aldus van Lyon, de handelshoofdstad van Frankrijk, eene aan aanval blootgestelde, versterkte vesting. De Nederlanden hernamen van ons oude grondgebied Philippeville, Marienbourg, het hertogdom Bouillon, waar wij voorheen regt van bezetting en garnizoen hadden; Pruissen nam Saarlouis, waar de geest alleen Fransch gezind bleef; Beijeren, Landau en zijne districten; Zwitserland, die landtong van Gex, waardoor wij eene haven aan het meer van Genève te Versoy hadden; daarbij kwamen de vernietiging der vestingwerken van Huningun, het verbod om onze grens tot drie mijlen van Bazel te versterken; eindelijk moesten wij, ten behoeve des konings van Sardinië, het regt van bescherming en garnizoen van het vorstendom Monaco opgeven, een regt dat wij vóór de omwenteling bezeten hadden. Eene verneederende bezetting van onze vestingen en eene schadevergoeding van een milliard, boete voor onze overwinningen, deden bovendien onze magt naar buiten en den wasdom van de natie inkrimpen. De restauratie aanvaardde op die voorwaarden den troon: dat was hare feil en haar ondergang. De vrede en het charte zelfs, die eerste grondsteen van de vrijheid, strekten daartegen niet ter genoegzame vergoeding. Een stamhuis kan niet straffeloos door de verzwakking eens lands winnen. Wat intusschen de buitenlandsche belangen des volks aangaat, was het Heilig Verbond wel een stelsel tegen 's volks zin, maar niet wezenlijk tegen Frankrijk gerigt. De oudste tak der Bourbons kon, door zich, als stamhuis, aan dat stelsel te hechten, er een steunpunt in vinden voor wettigen invloed of tot aanvulling van grondgebied. Indien Italie, waarover Oostenrijk volstrektelijk alleen wilde heerschen, het fransche kabinet alle stevige en welmeenende bondgenootschap met Oostenrijk belette, zoo had men toch de gelegenheid tot een russisch bondgenootschap met Frankrijk. Dit verbond, gunstig voor de grond-vergrooting van Frankrijk aan den Rijn, gunstig voor de oostersche grond-vergrooting van Rusland, dat toch naar het Oosten overhelt, kon aan het vaste-lands evenwigt, waarvan Duitschland het middenpunt zou zijn geweest, twee gelijke zwaarten, te Petersburg en Parijs, hebben gegeven. De restauratie had soms een verward begrip hiervan; zij durfde als vriend of vijand optreden; zij gevoelde dat zij door den geest des vasten lands, tegen den britschen naijver gesteund werd. Met dien heimelijken steun, betwistte zij met volharding het overwigt van Oostenrijk in Italie; ondernam zij den tegen 's volks geest, maar niet tegen Frankrijks belang aandruischenden oorlog in Spanje; veroverde zij Algiers. Hare diplomatie was minder anti-nationaal, dan hare staatkunde.

De Julij-omwenteling, eene omwenteling die te vroeg uitbrak, stelde eene revolutionnaire monarchie, een gemeenebestelijk koningschap daar. Frankrijk had den moed niet om die denkbeelden geheel te volgen. De te gelijk onvolledige en met zich zelf in tegenspraak zijnde aard van die omwenteling bragt de regering, die uit den driedaagschen strijd was voortgekomen, de ongelegenheden van het dynastiek koningschap, zonder eenige der voordeelen van het wettig koningschap. 't Was aldoor het Heilig Verbond, behalve de leer en den koning; eene monarchie, in de oogen der koningen, met een beginsel van verkiezing en republicanisme bezoedeld; eene republiek, verdacht van monarchie en van verraad van 't volkmatig beginsel, in de oogen der volken.

De buiten- en binnenlandsche staatkunde van dien gemengden regeringsvorm, moest in- en uitwendig eene duurzame worsteling uitmaken tusschen de twee strijdige beginselen, die vertegenwoordigd, werden. Het belang van 't stamhuis gebood haar tot allen prijs in 't gezin der Vorstenhuizen te treden, die hunne plaats bekleeden; die dulding der troonen moest men door gedurige inschikkelijkheden koopen: van binnen moest men het regt bedingen, om naar buiten zwak te zijn: van daar het stelsel der Julij-regering: een Frankrijk, verneederd tot den rang van eene ondergeschikte mogendheid in Europa; eene oligarchie, gekocht ten koste van gunsten en verlokselen van binnen. De een sleept den ander meê. Daarenboven kan de familiezucht, die eene huisselijke deugd is, eene ondeugd in het staatkundige worden, in 't hoofd van eene natie. Familie-liefde doodt vaderlandsliefde.

De Julij-monarchie drukte op onze buitenlandsche staatkunde met het gewigt der troonen en bloedverwantschappen, welke zij aan hare telgen schonk. Een eenig harer denkbeelden was waar, omdat het met eene groote behoefte des menschdoms strookte: den vrede. Door dat juist denkbeeld heeft zij zeventien jaren geleefd. Maar de vrede, die Frankrijk betaamt, is niet die kleingeestige vrede, die de dagen en jaren van zijn bestaan koopt met zich klein te maken, met zijnen invloed te miskennen, met zijne beginselen te verkrachten, zijnen naam te beperken, Frankrijks arm te verkorten: die vrede vernedert een volk, terwijl hij dit ontzenuwt.

Wil de vrede harer waardig zijn, dan moet de Republiek wassen door den vrede. Om nu in Europa te wassen, faalde der Julij-monarchie 't vaandel van een denkbeeld. Zijn monarchisch vaandel — daarop stond overweldiging te lezen; zijn democratisch vaandel — dat verborg en ontkleurde zij met elken dag al meer en meer. (*Vervolg hierna.*)

Spanje. — Den 7 heeft te Madrid werkelijk een nieuw oproer plaats gehad; de leiders daarvan hadden een regement tot deelneming in hunne pogingen aangespoord, waaraan echter maar in geringe mate is beantwoord. Intusschen is weder een 60tal gekwetsten of dooden gevallen: onder de eersten bevindt zich generaal *Fulgioso*. Madrid is in staat van beleg verklaard. De reis van het hof naar Aranjuez is uitgesteld.

— Berigten uit Madrid van den 8 melden, dat de regering de geweldigste maatregelen tot handhaving van de rust neemt: dertien personen zijn doodgeschoten en 78 tot levenslangen dwangarbeid verwezen. Het is niet te denken, dat deze geweldoefening lang kunne aanhouden.

Italië. — Tijdingen uit Rome, van den 6, stellen de stad als rustig voor.

Bijzondere berigten uit Parijs melden, dat het uitvoerend bewind in Italië zou willen invallen, zoowel in het geval dat *Karel Albert* Lombardije met zijne kroon zou willen vereenigen, als dat hij door de Oostenrijkers mogt geslagen worden.

— Brieven uit Rome van den 4 bevestigen, dat een nieuw ministerie is tot stand gekomen, doch dat de paus zeer gedrukt gaat door de omstandigheden. Zij, die niet vergeten hebben, welke een dienst hij aan de zaak der Italiaansche onafhankelijkheid bewezen heeft, houden zich thans bezig met eene schikking te beramen, welke zijne pligten als wereldlijk vorst met die van het hoofd der kerk overeenbrengen.

— Berigten uit Verona van den 7 Mei melden, dat den vorigen dag nabij die vesting een moorddadige strijd heeft plaats gehad; de Oostenrijkers leden de nederlaag, daar de vrijscharen drie malen zoo sterk waren. Over en weder is met de grootste woede gevochten. Onder de Oostenrijksche bevelhebbers is de dappere generaal *Salis* gevallen, de luitenant-kolonel *Leuzendorf* en anderen. Van 11 tot 2 ure namiddag duurde de kanonade. De rust is in Verona zelve niet verstoord. (Andere berigten melden, dat de Italianen 50,000 man sterk waren, en dat de Italiaansche troepen, die zich nog bij *Radetzky* bevonden, weken, zoodat al het gewigt van den slag op de duitschers nederkwam. Deze gedroegen zich heldhaftig; onder anderen hielden drie compagniën vier bataljons zes uren lang tegen.)

Pruissen. — Z. M. heeft, op verzoek van den ministersraad, den *prins van Pruissen* uit Engeland herwaarts ontboden. (Die terugroeping heeft echter te Berlijn groote ontevredenheid opgewekt; bij gedrukte en geschreven plakkaten is men den 12 daartegen opgekomen, en twee ministers hebben verzekerd, dat, als hun de algemeene wensch der burgers tegen die terugkomst bekend zou zijn gemaakt, zij den maatregel zouden doen intrekken, dien men als door het volk verlangd waande. Eene groote wapenschouwing van de landweer, die den 12 moest plaats hebben, is bij de gisting in de hoofdstad afgezegd. — In Keulen heeft men zich, zelfs vóór de tijdingen uit Berlijn, tegen de terugkomst van den prins verklaard.

— De Koning heeft eene dagorder aan het leger uitgevaardigd, wegens deszelfs heldhaftig gedrag in « den veldtogt ter bevrijding van Sleeswijk. »

— De verkiezingen voor de staatsregelende vergadering zijn over het geheel in eenen zeer vrijzinnigen geest uitgevallen. Eenige provinciën slechts zullen eene behoudende minderheid vormen. Uit de aanspraken bij de voorbereidende vereenigingen te Berlijn gehouden, blijkt dat er twee partijen bestaan: eene wil *eene enkele Kamer, de Koning met een veto of met een zeer beperkt veto*; eindelijk, wil zij *het regt om vrede en oorlog te maken, aan de Kamer overgelaten hebben*. Radicalen en vrijzinnigen vereenigen zich daarin; de eersten vereenigen er zich echter slechts meê, in hoop van meerder in de toekomst te erlangen. De tweede partij vraagt twee Kamers, waarvan de eerste ongeveer op de wijze als de belgische senaat gekozen.

Het Noorden. — Engeland vordert, in de Noordsche twistzaak, vóór alles de staking van de vijandelijkheden aan beide zijden, en vervolgens de ontruiming van de hertogdommen door de duitsche troepen en de vrijlating van de schepen aan de deensche zijde, met opheffing der blokkade.

— De pruissische regering heeft aan die van Zweden de geruststellende verzekering gegeven, dat noch van hare zijde, noch van die des Bonds eenig doel bestaat tot verovering van Denemarken of van de scandinavische Rijken in 't algemeen; dat de bezetting van Jutland ook niet anders, dan als een maatregel van wedervergelding is te beschouwen, en dat zoodra de oorzaak, die er aanleiding toe heeft gegeven, ophoudt, de troepen uit Jutland zullen terugkeeren.

— Het corps zweedsche troepen, dat naar Denemarken bestemd is, wordt in westelijk Schonen bijeengebragt, en zal onder het bevel des Kroonprinsen en der generaals **v. Dahlström** en **Peyron** staan. Aan die magt, 16.000 man sterk, zullen zich 4000 Nooren aansluiten. De bevelen zijn gegeven om de uitrusting van de vloot te Karlskroon en Gothenburg te bespoedigen.

Duitschland. — Het denkbeeld tot zamenstelling van een voorloopig bewind te Frankfort wint veld. Sommigen willen dit uit drie vorsten zamenstellen; anderen uit de heeren *Camphausen*, *Wessenberg* en *v. Gagern*. Men hecht zich meer en meer aan laatstgemelde schikking, alleen zou men, in plaats van den heer *Wessenberg*, een aartshertog, die naar Frankfort is afgevaardigd, willen benoemen.

Oostenrijk. — Men verzekert, dat den 30 April een congres van de sclavische volken te Praag zou bijeenkomen. Het doel van die vereeniging is voornamelijk, om te beletten, dat Oostenrijk aan den nieuwen duitschen Bond deel neme.

Rusland. — De keizerlijke familie zal naar Riga vertrekken.

Te 's Gravenhage, bij GEBROEDERS BELINFANTE.